

ทำไมฉันเสียแพง

หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการพิจารณาอนุญาต อนุมัติหรือต้องเก็บภาษี ค่าธรรมเนียมต่างๆ จากประชาชน หลักเกณฑ์ต่างๆ เหล่านี้ควรเปิดเผยให้ประชาชนได้รับทราบโดยชัดเจนครบ เพื่อง่ายต่อการปฏิบัติ และความโปร่งใสของหน่วยงาน ประชาชนจะได้สบายใจว่าได้รับการปฏิบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ถูกต้องแล้ว เช่นกรณีเรื่องนี้

นางอุ้มเป็นเจ้าของอพาร์ทเมนท์ แน่นอนครีบ ให้คนอื่นเช่าได้ยื่นแบบเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ซึ่งมีทั้งสิ้น ๕๒ ห้อง โดยเจ้าหน้าที่พิจารณาเอกสารที่นางอุ้มยื่นไว้ ประกอบรายงานการตรวจห้องว่างและราคาเช่าจากผู้พักของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ประกอบกับข้อมูลหมายและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องแล้วจึงคิดค่าภาษีที่นางอุ้มต้องชำระเป็นเงิน ๒๑๑,๑๕๐ บาท นางอุ้มไม่พอใจขอให้พิจารณาใหม่โดยอ้างว่ามีค่าบำรุงรักษา ค่าเสื่อมสภาพแต่ถูกนำไปรวมในการคิดภาษี คณะกรรมการพิจารณาการประเมินใหม่เห็นว่าข้อโต้แย้งฟังไม่ขึ้น จึงแจ้งยืนยันไปว่าค่ารายปีและค่าภาษีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินกำหนดเหมาะสมแล้ว นางอุ้มจึงมีหนังสือไป ๒ ฉบับขอเอกสารการยื่นแบบแสดงรายการภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ด. ๒) หลักเกณฑ์การประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดินของตนเองและผู้ประกอบการบ้านเช่า ห้องเช่าทั้งหมดในเขตเทศบาลเพื่อตรวจสอบการคำนวณระหว่างอพาร์ทเมนท์ บ้านเช่า และห้องเช่าว่าแตกต่างกันอย่างไร ยุติธรรมและมาตรฐานเดียวกันหรือไม่ เทศบาลก็มีหนังสือชี้แจงไปว่าการจะขอตรวจสอบหลักเกณฑ์การประเมินนั้นควรเป็นกิจการประเภทเดียวกัน ซึ่งก็ได้แจ้งหลักเกณฑ์การคิดภาษีโรงเรือนและที่ดินให้นางอุ้มทราบไปแล้ว ส่วนเอกสารการแจ้งรายการภาษีโรงเรือนและที่ดิน ของผู้ประกอบการรายอื่นทุกรายในเขตเทศบาลนั้น เทศบาลตำบลกุฎีมีหนังสือไปหาหรือคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าข้อมูลของผู้อื่นตามที่นางอุ้มขอจะเปิดเผยให้ได้หรือไม่

คณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการมีหนังสือตอบไปว่า เอกสารการแจ้งประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ด. ๒) และหลักเกณฑ์การประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน เป็นเอกสารการปฏิบัติงานตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถเปิดเผยได้ เพราะจะเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้ตรวจสอบความถูกต้อง และแสดงความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น ข้อมูลตามที่นางอุ้มมีคำขอจึงเปิดเผยได้ ซึ่งเรื่องแนวนนี้ก็เคยมีคำวินิจฉัยแล้วครั้งที่ สค ๓๙/๒๕๕๖ ไปอ่านฉบับเต็มได้ครับ

เมื่อนางอุ้มได้รับทราบหลักเกณฑ์การประเมินภาษี ได้เห็นความโปร่งใสว่ามีมาตรฐานเดียวกันแล้ว จะได้สบายใจเต็มใจจะเสียภาษีเพื่อนำกลับมาพัฒนาชุมชนครับ เรื่องนี้เทศบาลอื่นๆ ดูเป็นแนวทางปฏิบัติได้ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้นะครับ ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๗ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

(หารือ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๙)